

Απο βάθους καρδίας για τον αγιορείτη Αρχιμάγειρα

/ [Επικαιρότητα](#)

Επίκαιρο άρθρο στην εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” εις μνήμην του Γέροντος Επιφανίου Μυλοποταμινού, δημοσίευσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος, υπό τον τίτλο: “Ο Αρχιμάγειρας, ο Οινοποιός, ο Φιλόξενος, ο δικός μας Επιφάνιος”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ:

Μόλις είχε αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων, ήταν η επαύριο του Αγίου Φιλίππου η Νηστεία μόλις άρχιζε κι ήταν Τετάρτη βράδυ. Ο γερο-Επιφάνιος, ο Αρχιμάγειρας του Αγίου Όρους, από το πρωί είχε “καταλάβει” την κουζίνα μας γοητεύοντας τις κυρίες που βοηθούσαν εκεί. Όλες συναγωνίζονταν ποιος θα τον βοηθήσει, σε ποιον θα πει το μυστικό για τα περίφημα νηστίσιμα-αλάδωτα αγιορείτικα πιάτα του που είχαν μαγέψει όλο τον κόσμο. Κρεμόταν από τα χείλη

του για να ακούσουν όχι μόνον για συνταγές και κρασιά, αλλά και τις ιστορίες από τα 45 χρόνια της μοναχικής του ζωής. Οι ιστορίες του Επιφανίου ήταν το ίδιο νόστιμες με τα φαγητά του.

Τον θυμάμαι ως ομιλητή στο Βόλο να μαγεύει το κοινό που γέμισε το Συνεδριακό της Μητρόπολης όταν μας τίμησε με την παρουσία του το 2016. Να μιλάει για τη νηστεία και τα ωφέλη της. Να εξηγεί γιατί νηστίσιμο φαγητό δεν σημαίνει άνοστο φαγητό. Να εξηγεί πως ο Μάγειρας νοστιμίζει τις τροφές με την αγάπη και το ενδιαφέρον του για τους αδελφούς του που περιποιείται. Να μας ταξιδεύει όλους με τη φωνή, το γέλιο, το μπρίο, τις μαγικές εικόνες που ο φακός της μηχανής αλλά και οι λέξεις δημιουργούσαν μπροστά στα μάτια όλων μας.

Ήξερα πως λίγο καιρό πριν, είχε περάσει ένα μεγάλο, επώδυνο χειρουργείο, πως μάχονταν πρόσωπο με πρόσωπο με τον καρκίνο και δεν το έβαζε κάτω.

Δεν το καταλάβαινες σαν τον έβλεπες να κατευθύνει σαν Αξιωματικός στο πεδίο της μάχης τους στρατιώτες του, να οργανώνει την επιχείρηση, να επιλέγει τα μέσα για να νικήσει. Τι κι αν η μάχη αυτή ήταν για την καρδιά, το μυαλό, τις αισθήσεις των ανθρώπων που είχαν έρθει να ακούσουν και να καταλάβουν τι σημαίνει νηστεία και να δοκιμάσουν γνήσια, νηστίσιμη, αλάδωτη αγιορείτικη μαγειρική.

Δεν θυμάμαι να έχω ακούσει πιο εύστοχη ομιλία για την σημασία της νηστείας, τόσο “γήινη” κι όμως τόσο πνευματική. Ο π. Επιφάνιος υπήρξε ο καλύτερος πρεσβευτής για την αγιορείτικη μαγειρική σε όλο τον κόσμο, ο άνθρωπος που εισήγαγε την νηστεία ως τρόπο ζωής, σε σαλόνια, σε ξενοδοχεία, σε εστιατόρια ακόμη και σε παλάτια. Πήγαινε όπου τον καλούσαν και έβαζε όλη του την τέχνη, όλη του την αγάπη, όλη του την εμπειρία, όλο του το ενδιαφέρον προκειμένου να προσελκύσει με το δικό του κήρυγμα, την δική του ιεραποστολή όλους εκείνους που συνήθως δεν είχαν την ευκαιρία να έρθουν κοντά στην Ορθοδοξία, το πνεύμα και τη ζωή της. Στις Αγιορείτικες Πανηγύρεις μαγείρευε για χιλιάδες ανθρώπους.

“Νερό να βράσει ο Επιφάνιος, νόστιμο γίνεται...” άκουσα κάποτε να λένε καλόγεροι που μόλις είχαν γυρίσει από το Δεκαπενταύγουστο στο Ιβήρων.

Καλοφαγάς, εξαιρετικός μάγειρας και γευσιγνώστης, πολυβραβευμένος σεφ με διεθνείς διακρίσεις, μεγάλος οινοποιός, γνήσιος Έλληνας, Μακεδόνας, Αγιορείτης. Ναι Αγιορείτης καλόγερος που μπορούσε τη μια μέρα να μαγειρεύει στο Μπάκιγχαμ, στο Ευρωκοινοβούλιο, να υποδέχεται Αρχηγούς Κρατών και Πατριάρχες, και την αμέσως επόμενη να βρίσκεται στο κελλάκι του στο Μυλοπόταμο και να ψέλνει με τον υποτακτικό του τον π Ιωακείμ στο ταπεινό

εκκλησιάκι του Αγίου Ευστάθιου την 9η ώρα και τον Εσπερινό, να κερνάει ρακί και λουκούμι και να μιλάει για ώρες με τον κάθε απλό προσκυνητή στο κιόσκι στη σκιά της κληματαριάς και του Άθωνα με τη θάλασσα να λαμπυρίζει ήσυχη ή να σκάει στα βράχια κάτω από τον χιλιόχρονο Πύργο του που φιλοξένησε για χρόνια τον Μέγα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ΄ τον επονομαζόμενο μεγαλοπρεπή.

Ερείπιο παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το Λαυρεώτικο Ιερό Κάθισμα του Αγίου Ευστάθιου, σε παλάτι το μετέτρεψε με τον αγώνα, τη δουλειά, το τρέξιμο, την αγάπη του. Από την εποχή του Αγίου Αθανασίου του Ιδρυτή του Αγιορείτικου Μοναχισμού και της μεγαλύτερης και Σπουδαιότερης Μονής του της Μεγίστης Λαύρας, ο Μυλοπόταμος αναφέρεται και είναι γνωστός για τα αμπέλια και τις ελιές του, για το όμορφο και ήπιο κλίμα του, για το χάνι του στο οποίο ξαποσταίνουν οι προσκυνητές που πήγαιναν με τα πόδια τότε από τη Λαύρα στις Καρυές. Πέρασαν τα χρόνια, έπεσε η Βασιλεύουσα, οι μεγάλοι αυτοκράτορες και δωρητές των Αγιορείτικων Μοναστηριών πέρασαν στους θρύλους και τις ιστορίες, ξεράθηκαν τ' αμπέλια, ερήμωσε κι ο Μυλοπόταμος. Ο Αγιοπαυλίτης Μοναχός και Μάγειρας, μετά από 17 χρόνια κοινοβιακής ζωής, ξαναφύτευσε τ' αμπέλια του Αγίου Αθανασίου, έχτισε οινοποιείο, ξανάναψε τα καζάνια, έφτιαξε κρασιά κι αποστάγματα, ξαναζωντάνεψε τον Μυλοπόταμο.

Και οι άνθρωποι πήγαιναν κατά χιλιάδες να δουν, να γευτούν, να ταξιδέψουν με τους μεζέδες, το ρακί, τα λόγια του π. Επιφανίου σε καιρούς αλλοτινούς, τότε που ο Αετός της Αυτοκρατορίας κυμάτιζε στη βίγλα του Πύργου του Μυλοπόταμου χαιρετώντας τα βυζαντινά καράβια που κατέβαιναν στο Αιγαίο από την Πόλη του Κωνσταντίνου. Γιατί ο Επιφάνιος σε ταξίδευε σε κόσμους που δεν είχες φανταστεί ποτέ ότι υπάρχουν ακόμα, Γιατί ο Επιφάνιος σου μιλούσε για την καρδιακή προσευχή του Ιησού ακόμα και σιωπώντας...

Τον θυμάμαι, τον ακούω σαν τώρα να μου λέει: “Δεσπότη μου, ο νους είναι αυτός που κατευθύνει τα πάντα. Κι εκεί φαίνεται, πόσο μπορούμε να επιβληθούμε στο μυαλό μας. Και ο άνθρωπος που έχει επιβληθεί στο μυαλό του γαληνεύει την ψυχή του και φεύγει ανάλαφρος, πάει μπροστά, φεύγει για το Θεό.”

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΙΝΟΣ
(1956-2020)ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΔΗΜΗΤΡΑΔΟΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Μάλας είχε αρχίσει η Σαρακοστή των Χριστουγέννων, όταν ο επίσκοπος του Αγίου Φιλίππου, η Νηστεία μόλις άρχιζε κι ήταν Τετάρτη βράδυ. Ο γερο-Επιφάνιος, ο Αρχιμάντιρας του Αγίου Όρους, από τα πρωί είχε «καταλάβει» την κοκκίνα μες γιορτεύοντας τις κυρίες που βοηθούσαν εκεί. Όλες συναγινώσκονταν ποιος θα τον βοηθήσει, σε ποιον θα πει το μυστικό για τα περίφημα νηστειακά αλάδια αγιορείτικα σπύδα που που είχαν μαγειρέψει όλο τον κόσμο. Κρεμόταν από τα χείλη του για να ακούσουν όλοι μόνον για συνταγές και κρασιά, αλλά και τις ιστορίες από τα 45 χρόνια της μοναχικής του ζωής. Οι ιστορίες του Επιφανίου ήταν το ίδιο νόστιμες με τα φαγητά του.

Τον θυμάμαι ως οραλιστή στους Βόλο να μαγειρεί το κοινό που γέμιζε το Συνεδριακό της Μητροπόλεως όταν μου έμεινε με την παρουσία του το 2016. Να μιλάει για τη νηστεία και τα σπύδα της. Να εξηγεί γιατί νηστειακό φαγητό δεν σημαίνει άνοστο φαγητό. Να εξηγεί

να προσελάσσει με το δικό του κήρυγμα, τα δικά του ιεραποστολικά όπλα, εκείνος που συνέχισε δεν ήταν την ευκαρπία να έρθουν κοντά στην Ορθόδοξη, το πνεύμα και τη ζωή της. Στις Αγιορείτικες Πανηγύρεις μαγείρεσε για χιλιάδες ανθρώπους.

«Ναρό να βρώσει ο Επιφάνιος, νόστιμο γίνεται...» άκουσα κάποτε να λένε κλόυγκεροι που μόλις είχαν γυρίσει από τον Δεκαπενταύγουστο στο Ιβήριον.

Καλοσφύγος, ελπιρετικός μάγειρας και γευσινώστης, πολυφρονημένος σεφ με διεθνείς διακρίσεις, μεγάλος ανιπικός, γνήσιος Έλληνας, Μακεδόνας, Αγορείτης. Ναι, Αγορείτης κλόυγκερος που μπορούσε τη μια μέρα να μαγειρεύει στο Μηδίκισμα, στα Ευρωκοννοβόλια, να υποδέχεται Αρχιεπίσκοποι και Πατριάρχες, και την επόμενη επέφταν να βρίσκεται στο κελλιάρι του στην Μυλοποτάμια και να φέει με τον υποτακτικό του τον η. Ιωσήφ στα ταπεινά εκκλησάκια του Αγίου Ευστάθιου την 9η ώρα και τον Επιφάνιο, να κερνάει ρακί και λουκούμα και να μιλάει για άρες με τον κάθε απόλο ηροσκοντή στο κώδικα στη σκά της κληρονομιάς και του Αθωνα με τη θάλασσα να λυμπούριζε δαυκα ή να σκάει στα βράδια κάτω από τον κλιμάκρο Πόργου του που φιλοξένισε για χρόνια τον Μέγα Οικουμενικό Πατριάρχη Ιωσήφ τον Γ' τον επονομαζόμενο μεγαλοπρεπή.

Ερτίμο παρέλαβε εκεί στις αρχές του 1990 το Λαυρεάτικο Ιερό Κάδισμα του Αγίου Ευστάθιου, σε παλάτι το μετέφερε με τον αγώνα, τη δουλειά, τη τρέψη, την αγάπη του. Από την επισή του Αγίου Αθανασίου του Ιδρυτή των Αγορείτικων Μοναχισμολών και της μεγαλύτερης και Επισκοπικής Μονής της Μεγίστης Λαύρας, ο Μυλοποτάμιος αναφέρεται και είναι γνωστός για τη απλότητα και τις ελιές του, για το άρωμα και άπιο κλίμα του, για το χάνι του, στο οποίο ζαποσταίνουν οι προσκυνητές που πήγαιναν με τα πόδια τότε από τη Λαύρα στις Καρυές. Πέρασαν τα χρόνια, έπεσε η Βασιλεία, οι μεγάλοι αυτοκράτορες και δωρητές των Αγορείτικων Μοναστηριών πέρασαν στους θρόνους και τις ιστορίες, ξερόθηκαν τ' αρπία, ερδύωσε κι ο Μυλοποτάμιος. Ο Αγορειώτης Μοναχός και Μάγειρας, μετά από 17 χρόνια κοινοβιακής ζωής, ζαναφύτευσε τ' αρπία του Αγίου Αθανασίου. Έχτισε ανιπιστό.

Ο Αρχιμάντιρας,
ο Οينوποιός,
ο Φιλόξενος

πως ο Μάγειρας νοστιμίζει τις τροφές με την αγάπη και το ενδιαφέρον του για τους αδελφούς του που περιποιείται. Να μας ταξιδεύει όλους με τη φωνή, το γέλιο, το μπρίο, τις μαγικές εικόνες που ο φακός της μηχανής αλλά και οι λέξεις δημοκρατούσαν μπροστά στα μάτια όλων μας.

Πέρασε πως λίγο καιρό πριν, είχε περάσει ένα μεγάλο, επόδικο χει-

